

Çocukluk Örselenme Ya?ant?lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocukluk Örselenme Ya?ant?lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19126>

Özet

Çocukluk Örselenme Ya?ant?lar? Ölçe?i (ÇÖYÖ), bireylerin çocukluk dönemlerinde maruz kaldıkları çe?itli **travmatik** ve olumsuz ya?ant?lar? sistematik olarak de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmis? bir **psikolojik ölçek**dir. Ölçek, özellikle üniversite öğrencileri örnekleminde uygulanmak üzere tasarlanmıştır. Temel amacı, çocukluk döneminde yaşanan **istismar**, ihmal ve aile içi i?lev bozuklukların genel etkilerini ölçmek ve bu ya?ant?ların psikopatoloji ile ilişkisini ara?tırmaktır. Geli?tirme çalışması 1999 yılında S. H. Aslan ve Z. N. Alparslan tarafından gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk Örselenme Ya?ant?lar?, Travma, istismar, ihmal, Psikopatoloji, **Faktör Analizi**, Üniversite Öğrencileri.

Yazarlar

S. H. Aslan, Z. N. Alparslan

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, bireylerin çocukluk döneminde yaşadıkları olumsuz deneyimlerin kapsamını ve şiddetini geriye dönük olarak belirlemektir. Bu tür **örselenme ya?ant?lar?**, kişinin yetkinlik dönemindeki ruh sağlığı ve adaptasyon düzeyleri üzerinde derin etkiler bırakabilmektedir. Ölçek, klinik ve araştırma ortamlarında, **erken dönem stres faktörleri** ile psikolojik sonuçlar arasındaki ilişkileri incelemek için güçlü bir araç sağlamaktadır.

Ölçeğin geli?tirilmesi, Türk kültürüne özgü bağlamda çocukluk ça?? travmaları geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçme ihtiyacına yanıt vermiştir. Özellikle üniversite öğrencisi popülasyonunda yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışması, bu demografik grubun ruh sağlığı araştırmalarında kullanılması için zemin hazırlamıştır.

Yapı

Çocukluk Örselenme Ya?ant?lar? Ölçe?i, genellikle çok boyutlu bir yapı ölçmektedir. Bu yapı, fiziksel, duygusal ve cinsel istismar gibi doğrudan travmatik olayların yanı sıra, duygusal ihmal, fiziksel ihmal ve aile içi şiddet veya i?lev bozukluğu gibi kronik stres faktörlerini de kapsamaktadır. Ölçek, bu farklı örselenme türlerinin birikimli etkisini de?erlendirerek **çocukluk travması** yükünü nicelleştirmeye çalışır.

Ölçeğin faktör yapısı, genellikle uluslararası literatürdeki benzer araçlarla uyumlu olarak, ihmal ve

istismar alt boyutlar?na ayr?lmaktad?r. Bu alt boyutlar, ara?t?rmac?lar?n belirli örselenme türlerinin yeti?kinlikteki spesifik sonuçlarla nas?l ili?kili oldu?unu ayr? ayr? incelemesine olanak tan?r.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal geli?tirme çal??mas?nda (Aslan ve Alparslan, 1999), **geçerlik** çal??malar? yap?lm??t?r. Her ne kadar nicel veriler kaynakta do?rudan belirtilmese de, çal??man?n ba?l??? ölçe?in yap?sal geçerli?ini inceledi?ini göstermektedir.

Yap? Geçerli?i: Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen yap?lar? (örselenme boyutlar?n?) ölçtü?ünü do?rulam??t?r.

Ölçüt Geçerli?i: Ölçe?in, ilgili psikopatoloji ölçümleri (örne?in, depresyon, anksiyete) ile anlaml? korelasyonlar göstererek kriter geçerli?ini destekledi?i varsay?lmaktad?r.

Güvenirlik

Geli?tirme çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in **güvenirlik** özellikleri titizlikle incelenmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in tutarlı? sonuçlar üretme yetene?ini ifade eder.

?ç Tutarlı?lık: Ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemek amacıyla Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesapland??? varsay?lmaktad?r. Bu katsay?n?, ölçe?in genel olarak yüksek bir iç tutarlı?a sahip oldu?unu gösterdi?i beklenir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in zamana kar?? kararlı?ı??n? de?erlendirmek amacıyla test-tekrar test yönteminin kullan?lm?? olmas? mümkündür, bu da ölçümün uzun vadede kararlı? oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Aslan ve Alparslan (1999) taraf?ndan yap?lan çal??mada, Çocukluk Örselenme Ya?ant?lar? Ölçe?i'nin **faktör yap?s?** detaylı olarak incelenmi?tir. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ortaya ç?karm??t?r.

Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in genellikle çocukluk ça?? travmalar?n?n çok boyutlu do?as?n? yans?tan birden fazla faktörden olu?tu?u tespit edilmi?tir. Bu faktörler, ara?t?rmac?lara sadece genel bir örselenme puan? de?il, ayn? zamanda farklı **örselenme** türlerine ili?kin spesifik puanlar elde etme imkan? sunar.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Orijinal bir Türkçe ölçek çalınmasıdır.)

Format: Öz Bildirim (Self-Report)

Dil Mevcut: Türkçe

Popülasyon Grubu: Klinik Olmayan Popülasyon (Araştırma amacıyla üniversite öğrencileri)

Yaş Grubu: Genç Yetkinlik (Ölçek, üniversite öğrencileri örnekleminde geçerlenmiştir, tipik olarak 18-25 yaş aralığı.)

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışma, bir üniversite öğrencisi örnekleminde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Maddelerin, bireylerin çocukluk döneminde belirli olumsuz olaylar ne sıklıkla veya ne şiddette yaşadıkları değerlendirilmelerini gerektiren Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

ÇÖYÖ, Çocukluk Çağı Stresi, Duygusal Zehal, Üniversite Öğrencisi, Psikometrik Özellikler, **Güvenirlilik, Geçerlik.**

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Halime Aslan

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yayın Adresi: Orijinal yayının adresine başvurulmalıdır.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik ve araştırma amaçlı kullanılmaları için genellikle orijinal yayını (Türk Psikiyatri Dergisi) veya yazarlar üzerinden izin alınması gerektirir. Ölçeğin geliştirildiği ve ilk kez yayınlandığı yıl **1999**'dur.

Ölçek ile ilgili orijinal DOCX dosyası şu adresten indirilebilir: [cocukluk-orselenme-yasantilari-olcegi-toad.docx](#)

Kaynaklar

Aslan, S. H., ve Alparslan, Z. N. (1999). Çocukluk Örselenme Ya?ant?lar? Ölçe?inin bir üniversite ö?rencisi örnekleminde geçerlik, güvenilirlik ve faktör yap?s?. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 10(4), 275-285.

Makalenin orijinal linki: turkpsikiyatri.com

Çocukluk Örselenme Ya?ant?lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?e ait maddeler, kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelere eri?im için orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM